

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Ndc/33/2024
Identifikačné číslo spisu:	3122206810
Dátum vydania rozhodnutia:	23.01.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Jozef Kolcun
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:3122206810.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcov 1/ S. N. W., nar. XX. XX. XXXX, G., V. K. XXX/XX, 2/ mal. B. T., nar. XX. XX. XXXX, G., V. K. XXX/XX, zastúpeného Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín, Trenčín, M. R. Štefánika č. 20, proti žalovanej R. N., nar. XX. XX. XXXX, Z., W. W. XXXXX/X, zastúpenej JUDr. Vladimírom Kašubom, PhD., advokát, Martin, Holubyho 51, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, vedenom na Okresnom súde Trenčín pod sp. zn. 12C/47/2023 a na Krajskom súde v Trenčíne pod sp. zn. 5Co/87/2024 a na Krajskom súde v Žiline pod sp. zn. 12CoP/153/2024, o nesúhlase s postúpením sporu Krajským súdom v Trenčíne, takto

rozhodol:

Nesúhlas Krajského súdu v Žiline s postúpením veci Krajským súdom v Trenčíne **n i e j e d ô v o d n ý**.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Trenčíne postúpil vec Krajskému súdu v Žiline podaním zo dňa 12. 11. 2024 č. k. 5Co/87/2024-435 v súlade s ust. § 3 ods. 5 písm. a), § 5, § 6 ods. 1 CMP z nasledovných dôvodov: Predmetom konania je uloženie zákazu žalovanej písomne, telefonicky, elektronickou komunikáciou alebo inými prostriedkami úplne nekontaktovať maloletého žalobcu, ako aj uloženie povinnosti žalovanej nepribližovať sa na vzdialenosť menšiu ako 50 metrov k maloletému žalobcovi. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia podávala za maloletého žalobcu jeho matka, pričom z konania je zrejmé, že otec s takýmto návrhom nesúhlasí a v čase, pokiaľ maloletý žalobca nebol zastúpený kolíznym opatrovníkom, zbral návrh za maloletého späť. Späťvzatie návrhu otca v rozpore s návrhom matky považoval súd za neúčinné a po odstránení nedostatku podmienky konania v podobe ustanovenia kolízneho opatrovníka maloletému žalobcovi, ktorý sa k návrhu maloletého podaného za neho matkou pripojil, bolo o návrhu vecne rozhodnuté uznesením súdu prvej inštancie. Vzhľadom k tomu, že rodičia maloletého žalobcu sa nevedia dohodnúť na tom, či sa žalovaná má a môže stretávať s maloletým žalobcom, či môže s ním byť v kontakte a či má spolupôsobiť pri výchove maloletého v čase, keď je maloletý s otcom, resp. spolupôsobiť pri jeho odovzdávaní matkou otcovi, ide o konanie vo veci starostlivosti súdu o maloletého podľa § 111 písm. h) CMP, t. j. o konanie vo veci maloletého, o ktorej sa rodičia nevedia dohodnúť. S účinnosťou od 01. 06. 2023 je v zmysle § 3 ods. 5 písm. a) CMP na konanie o odvolanie proti rozhodnutiu vo veciach podľa prvej hlavy a tretej hlavy druhej časti, tretej časti a štvrtej časti vydanému okresným súdom so sídlom v obvode Krajského súdu v Banskej Bystrici a Krajského súdu v Trenčíne

príslušný Krajský súd v Žiline. V prejednávanej veci ide o konanie Okresného súdu Trenčín (t. j. súdu v obvode Krajského súdu v Trenčíne) vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa, a preto je na konanie o odvolaní v tejto veci príslušný rozhodnúť Krajský súd v Žiline a nie Krajský súd v Trenčíne, ktorému bola vec predložená dňa 06. 11. 2024. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia týkajúci sa výlučne matky maloletého žalobcu a žalovanej už nie je predmetom konania, v tejto časti bola vec právoplatne skončená už dňa 12. 05. 2023. Na okolnosti, že ide o vec starostlivosti súdu o maloletého, a že vo veci je na rozhodnutie o odvolaní žalovanej príslušný Krajský súd v Žiline, nič nemení ani fakt, že vec bola na súde prvej inštancie vedená v registri občianskoprávných vecí („C“) a zároveň ani okolnosť právneho posúdenia návrhu súdom prvej inštancie ako návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia podľa CSP a podľa Občianskeho zákonníka.

2. Krajský súd v Žiline vyslovil s postúpením veci nesúhlas a vec predložil Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na rozhodnutie o nesúhlase s postúpením veci podľa § 43 ods. 2 CSP z nasledovných dôvodov: návrh na nariadenie neodkladného opatrenia podal žalobca 2/ ako maloleté dieťa vo svojom mene, z návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a jeho obsahu vyplýva, že žalobca 2/ sa domáha žaloby voči žalovanej ako fyzickej súkromnej osobe, ktorá sa vo vzťahu k nemu nevhodne správa (násilím ťahá žalobcu 2/ do auta, vyhľadala maloletého v škole, dehonestovala pred ním žalobkyňu 1/, ktorá je jeho matkou), žalobca 2/ žiada neodkladným opatrením upraviť pomery medzi účastníkmi vzhľadom na správanie žalovanej, ktoré pociťuje ako zásah do jeho osobnej (telesnej a duševnej integrity), je zásahom do jeho práva na súkromie, vzhľadom na obsah návrhu nejde o konanie o tom, že rodičia maloletého žalobcu 2/ sa nevedia dohodnúť na tom, či sa žalovaná má a môže stretávať s maloletým žalobcom 2/, či môže s ním byť v kontakte a či má spolupôsobiť pri výchove maloletého v čase, keď je maloletý s otcom, resp. spolupôsobiť pri jeho odovzdávaní matkou otcovi, teda nejde o konanie vo veci starostlivosti súdu o maloletého podľa § 111 písm. h) CMP, t. j. o konanie vo veci maloletého, o ktorej sa rodičia nevedia dohodnúť ako uvádza v postúpení veci Krajský súd v Trenčíne, žaloba nesmeruje voči žalovanej ako členke občianskeho združenia - Rada pre práva dieťaťa, ktoré nie je ani akreditovaným subjektom, samotný Krajský súd v Trenčíne v zrušujúcom uznesení č. k. 6Co/24/2023-231 zo dňa 25. apríla 2023 (bod 26. odôvodnenia) uviedol: „hoc návrh na nariadenie neodkladného opatrenia podala v mene žalobcu 2/ žalobkyňa 1/ ako jeho matka, otec žalobcu 2/ nie je účastníkom konania (keďže sa v tomto konaní nejedná o úpravu práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu)“, navrhované neodkladné opatrenie je neodkladným opatrením, ktorým možno dosiahnuť trvalú úpravu pomerov medzi stranami v zmysle § 336 ods. 1 vety druhej CSP, jedná sa o iný spor občianskeho charakteru, ktorý nemá hmotnoprávny základ v zákone č. 36/2005 Z. z. o rodine, hoci je účastníkom konania maloleté dieťa.

3. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd spoločne nadriadený Krajskému súdu v Žiline a Krajskému súdu v Trenčíne, príslušný na rozhodnutie dospel k záveru, že nesúhlas Krajského súdu v Žiline s postúpením mu sporu treba považovať za nedôvodný.

4. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

5. Podľa § 5 CMP súd aj bez námietky skúma príslušnosť počas celého konania.

6. Podľa § 6 ods. 1 a 2 CMP ak súd zistí, že nie je príslušný, bezodkladne postúpi vec príslušnému súdu bez rozhodnutia a upovedomí o tom účastníkov. Ak súd, ktorému bola vec postúpená, s postúpením nesúhlasí, bezodkladne predloží súdny spis bez rozhodnutia spoločne nadriadenému súdu na rozhodnutie o príslušnosti; ak ide o spor o miestnu príslušnosť, predloží súdny spis svojmu nadriadenému súdu. Týmto rozhodnutím sú súdy viazané.

7. Podľa § 3 ods. 5 CMP na konanie o odvolaní proti rozhodnutiu vo veciach podľa prvej hlavy a tretej hlavy druhej časti, tretej časti a štvrtej časti vydanému okresným súdom so sídlom v obvode Krajského súdu v Banskej Bystrici a Krajského súdu v Trenčíne je príslušný Krajský súd v Žiline.

8. Pre posúdenie dôvodnosti nesúhlasu Krajského súdu v Žiline s postúpením mu sporu Krajským súdom v Trenčíne bolo primárne potrebné ustáliť, či v danom prípade ide o rodinnoprávnu agendu a teda konanie vo veciach upravených v CMP, ako tvrdí Krajský súd v Trenčíne alebo ide o konanie, ktorého vzťahy sú upravené zákonom č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej aj „OZ“) a ide o konanie pred súdmi v súkromnoprávných sporoch a iných súkromnoprávných veciach podľa CSP.

9. Podľa § 111 písm. h) CMP v konaní vo veciach starostlivosti súdu o maloletých, súd rozhoduje o veciach maloletého, o ktorých sa rodičia nevedia dohodnúť.

10. V súlade s ustanovením § 112 ods. 1 CMP na konanie vo veciach starostlivosti súdu o maloletých je miestne príslušný súd, v ktorého obvode má maloletý v čase začatia konania bydlisko určené dohodou rodičov alebo iným zákonným spôsobom.

11. Podľa § 28 ods. 2 Zákona o rodine rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

12. Podľa § 35 Zákona o rodine, ak sa rodičia nedohodnú o podstatných veciach súvisiacich s výkonom rodičovských práv a povinností, najmä o vysťahovaní maloletého dieťaťa do cudziny, o správe majetku maloletého dieťaťa, o štátnom občianstve maloletého dieťaťa, o udelení súhlasu na poskytovanie zdravotnej starostlivosti a o príprave na budúce povolanie, rozhodne na návrh niektorého z rodičov súd.

13. Dovolací súd poukazuje, že rodičovské práva a povinnosti sú upravené v § 28 Zákona o rodine, pričom predstavujú súhrn práv a povinností, ktoré patria rodičom vo vzťahu k ich maloletému dieťaťu. Súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä: sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj maloletého dieťaťa, zastupovanie maloletého dieťaťa, správa majetku maloletého dieťaťa. Výpočet rodičovských práv a povinností vymedzený v § 28 ods. 1 Zákona o rodine je len demonštratívny a najrôznejšie životné situácie neumožňujú tento výpočet považovať za uzatvorený.

14. Ustanovenie § 111 písm. h) CMP uvádza, že v konaní vo veciach starostlivosti súdu o maloletých súd rozhoduje o veciach maloletého, o ktorých sa rodičia nevedia dohodnúť. Toto konanie začína len na návrh a jeho hmotnoprávnym podkladom je § 35 Zákona o rodine.

15. Z obsahu spisu vyplýva, že v danej veci ide o spor medzi žalobcami a žalovanou, týkajúci sa nariadenia neodkladného opatrenia, z dôvodu potreby úpravy, či sa žalovaná má a môže stretávať s maloletým žalobcom, či môže s ním byť v kontakte a či má spolupôsobiť pri výchove maloletého v čase, keď je maloletý s otcom, resp. spolupôsobiť pri jeho odovzdávaní matkou otcovi. Nie je významné, že vec bola na súde prvej inštancie vedená v registri občianskoprávných vecí („C“) a zároveň ani okolnosť právneho posúdenia návrhu súdom prvej inštancie ako návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia podľa CSP a podľa Občianskeho zákonníka. Podstata sporu pramení práve z nezhody rodičov maloletého o výkone ich rodičovských práv a povinností.

16. Vzhľadom na vyššie uvedené dovolací súd konštatuje, že nesúhlas Krajského súdu v Žiline nebol dôvodný, na prejednanie a rozhodnutie o odvolaní proti rozhodnutiu Okresného súdu Trenčín je v rodinnoprávnom spore funkčne príslušný Krajský súd v Žiline.

17. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.